

دوره یازدهم قانون گذاری

جلسه ۱۲

صورت مشروح

مذاکرات مجلس

بانتظام متن قوانین

پنجشنبه ۲۰ آبان ماه ۱۳۱۶

شماره مسلسل - ۸۰۲

چاپخانه مجلس

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز پنجشنبه ۲۰ آبان ماه ۱۳۱۶ *

فهرست مطالب

- ۱ - تصویب صورت مجلس
- ۲ - شور و تصویب لایحه فروش خالصجات
- ۳ - شور اول لایحه فروش قسمتی از جواهرات سلطنتی
- ۴ - تصویب مرخصی آقای مسعودی
- ۵ - موقع ودستور جلسه بعد - ختم جلسه

(مجلس سه ساعت بعد از ظهر بریاست آقای اسفندیاری تشکیل گردید)

صورت مجلس یکشنبه ۱۶ آبان ماه را آقای مؤید احمدی (منشی) قرائت نمودند **

[۱ - تصویب صورت مجلس]

رئیس - در صورت مجلس نظری نیست؟ (گفته شد - خیر)
صورت مجلس تصویب شد

[۳ - شور و تصویب لایحه فروش خالصجات]

رئیس - شور دوم گزارش کمیسیون قوانین مالیه
راجع بفروش خالصجات قرائت میشود
(بشرح ذیل قرائت شد)

گزارش از کمیسیون قوانین مالیه به مجلس
شورای ملی

کمیسیون قوانین مالیه با حضور آقای وزیر مالیه لایحه
نمره ۲۹۲۴۶ دولت راجع بفروش خالصجات اطراف طهران

را برای شور ثانی مطرح نموده و باجزئی اصلاح مواد آن
تنظیم و اینک گزارش آن برای تصویب تقدیم میشود
ماده ۱ - از تاریخ اجرای این قانون تا ده سال دولت
مجاز است کلیه خالصجات اطراف طهران را با استثنای رقباتی
که نگاهداری آنها را از لحاظ مزارع نمونه لازم بدانند
مطابق مقررات این قانون بفروش برساند

ماده ۲ - فروش خالصجات بطریق مزایده بعمل خواهد
آمد باین ترتیب که کمیسیونی مرکب از سه نفر بانتهاب
وزارت مالیه تشکیل خواهد شد کمیسیون مزبور پس از
کسب نظر از سه نفر خبره حد اقل بهای هر ملک را که

* عین مذاکرات مشروح سیزدهمین جلسه از دوره یازدهم قانون گذاری (مطابق قانون ۸ آذر ماه ۱۳۰۵)

اداره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده :

غائبین بی اجازه - آقایان : جرجانی - تولیت - امیر ابراهیمی - دبیر سهرابی - حمزه تاش - مؤید قوامی - منتصم سنگ
دکتر سنگ - دکتر ادهم - عباس مسعودی - بیات ماکو - شه دوست - نوبخت
دبیر آمدگان بی اجازه - آقایان : دکتر سمیعی - بیات - جلالی - اوحدی - دکتر جوان - تهرانچی - نیک پور - وکیلی
هدایت الله یالیزی - هراز - اورنگ

از ده مقابل منافع خالص حد وسط سه محصول قبل از سال انتشار آگهی فروش کمتر نخواهد بود معین و نشر آگهی میدهد.

ماده ۳ - هر خالصه که پنجاه هزار ریال یا کمتر بها داشته باشد فقط در مقابل وجه نقد فروخته خواهد شد سایر خالصجات را می توان با قساطی که مدت پرداخت آن از پنجسال تجاوز نکند فروخت مشروط بر اینکه ربح بها و اگر ربح بها پنجاه هزار ریال یا کمتر باشد لااقل پنجاه هزار ریال تقدأ تادیه گردد.

سایر شرایط فروش بموجب نظامنامه های وزارت مالیه معین میشود.

ماده ۴ - نسبت بوجه حاصله از فروش این خالصجات طبق ماده (۶) قانون مصوب دیماه ۱۳۱۲ عمل خواهد شد.

ماده ۵ - وزارت مالیه مجاز خواهد بود خالصجات واقع در خوزستان ایذه و دشتستان و قسمتی از بنادر جنوب و قطعات دیگر را که برای اسکان زارعین لازم باشد مطابق نظامنامه هیئت وزراء با قساط یا بلاعوض به آنها واگذار نماید.

رئیس - ماده اول قرائت میشود

(شرح زیر قرائت شد)

ماده ۱ - از تاریخ اجرای این قانون تاده سال دولت مجاز است کلیه خالصجات اطراف طهران را با استثنای رقباتی که نگاهداری آنها را از لحاظ مزارع نمونه لازم بداند مطابق مقررات این قانون بفروش برساند.

رئیس - موافقین باماده اول قیام فرمایند

(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده دوم

(شرح ذیل قرائت شد)

ماده ۲ - فروش خالصجات بطریق مزایده بعمل خواهد آمد باین ترتیب که کمیسیون مرکب از سه نفر با انتخاب وزارت مالیه تشکیل خواهد شد کمیسیون مزبور پس از کسب نظر از سه نفر خبره حد اقل بهای هر ملک را که از از ده مقابل منافع خالص حد وسط سه محصول قبل از سال

که آنها را عند اللزوم واگذار می کنند این دو قانون منافات ندارد و آنهایی که واگذار شده است بحال سابق باقی است.

رئیس - موافقین با ماده پنجم قیام فرمایند

(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. پیشنهادی آقای محیط کرده اند

پیشنهاد آقای محیط

تبصره - در موقع فروش زارعین ساکن خالصجات با تساوی شرایط حق تقدم خواهند داشت.

مخبر - این را آقای وزیر مالیه جواب فرمودند موردش هم بنظر بنده در همان ماده سه بود که باید در آن موقع تصویب شود و حالا گذشته است بعلاوه يك موقعی هم بنده خدمت آقای وزیر مالیه عرض کردم که این عبارات از قبیل حق تقدم یا ارفاقهایی که این جا تصور میشود در قانون میگذارند در عمل اسباب اشکال و زحمت میشود مزایده که به عمل آمد حق آن کسی است که بیشتر پیشنهاد میدهد. و این عباراتی که گذارده میشود در عمل استفاده برده نمیشود وقتی اشخاصی از خارج یا داخل می آیند پیشنهاد میدهند و دیعه میدهند و مزایده را میراند تازه يك همچو عبارتی که این جا گذارده شد باعث سوء استفاده میشود و می گویند حالا باید به بنیم که روی هم رفته کی حق تقدم دارد بنظر بنده قانون مزایده که شد یعنی هر کس که بیشتر میدهد حق اوست و بلو میرسد.

وزیر مالیه - باتوضیحاتی که داده شد بنده باز سعی میکنم

که اگر در بین ساکنین خالصجات اشخاصی باشند که يك شرایطی بدهند که با سایرین مساوی باشد در عمل حق تقدم را بآنها بدهیم

محیط - بنده استرداد میکنم

رئیس - آقایانی که با این لایحه موافقت وره سفید خواهند داد.

(اخذ و شماره آراء بعمل آمده ۱۰۴ ورقه سفید تعداد شد)

رئیس - تصویب شد ماده پنجم قرائت میشود

(بمضمون ذیل خوانده شد)

ماده ۵ - وزارت مالیه مجاز خواهد بود خالصجات واقع در خوزستان ایذه و دشتستان و قسمتی از بنادر جنوب و قطعات دیگر را که برای اسکان زارعین لازم باشد مطابق نظامنامه هیئت وزراء با قساط یا بلاعوض بآنها واگذار نماید

رئیس - آقای نقابت

نقابت - يك ماده واحده در ۱۶ فروردین ۱۳۱۴ تصویب شد که عین عبارت آنرا بنده قرائت میکنم: « دولت مجاز است از اراضی خوزستان تاهر مقدار که صلاح بداند بملکیت اشخاصی که آن اراضی را آباد کرده یا آبادانی آنها تعهد کنند واگذار نماید شرایط واگذاری را نظامنامه هیئت وزراء تعیین خواهد کرد » البته اراضی خوزستان بطوریکه سابقه دارند تقریباً عموماً خالصه است و آن قسمت را که دولت باشخاص واگذار نموده دو قسم است یا آنهایی است که مردم آباد کرده اند یا آنهایی که آباد نشده است در این ماده گفته میشود اراضی را که برای اسکان لازم است بآنها خواهند داد بدون عوض حالا فرق اینجا است که يك خالصه در خوزستان است يك قطعه زمین است که يك کسی آنها را آباد کرده است یعنی مطابق قانون فروردین ۱۳۱۴ با او واگذار شده یا قسمتی از آن واگذار نشده و حق این است که بعداً واگذار شود حالا اینجادارد که برای اسکان اگر بخواهند واگذار میکنند آیا آن اراضی از آنها گرفته میشود و واگذار میشود یا اینکه حق آنها محفوظ است و قسمتهائی که آباد نشده آنها را برای اسکان واگذار میکنند برای اینکه این تهاقت رفع شده باشد خوبست توضیح بدهند

وزیر مالیه - عرض کنم که این دو قانون منافات ندارد آن قانون همانطوری که اشاره کردند راجع باراضی باثره است که بعد از ای داده شده است و تقسیم هم شده است و البته مطابق آن شرایطی که باید واگذار شود واگذار شده و حقشان هم محفوظ است الی الابد. اینکه در اینجا ذکر شده این خالصجات مزروعی است که در دست دولت است

رئیس - عده حاضر در موقع اعلام رأی یکصد و سیزده با یکصد و چهار رأی تصویب شد

[۴ - شور اول لایحه اجازه فروش قسمتی از جواهرات سلطنتی]

رئیس - شور اول گزارش کمیسیون قوانین مالیه راجع به فروش قسمتی از جواهرات سلطنتی مطرح است (بشرح ذیل قرائت شد)

کمیسیون قوانین مالیه با حضور آقای وزیر مالیه لایحه نمره ۳۳۶۸ دولت راجع با اجازه فروش قسمتی از جواهرات سلطنتی را تحت شور قرارداد و با توضیحات کاملی که آقای وزیر مالیه در اطراف مواد آن دادند با عین مواد پیشنهادی آقای وزیر مالیه موافقت حاصل شد اینک گزارش آن برای شور اول تقدیم میشود

(مواد پیشنهادی دولت راجع بفروش جواهرات بشرح آتی قرائت شد)

ماده ۱ - مجلس شورای ملی بدولت اجازه میدهد آنقسمت از جواهرات سلطنتی را که طبق ماده (۲) این قانون بلا استفاده تشخیص داده شود ببانک ملی انتقال داده و بانک آنرا جزء سرمایه خود منظور دارد

ماده ۲ - تفکیک جواهرات از نقطه نظر اهمیت تاریخی توسط کمیسیون به عمل خواهد آمد. کمیسیون مزبور در تحت ریاست رئیس دولت و عضویت دو نفر از وزراء و دو نفر از نمایندگان که برای این منظور از طرف مجلس شورای ملی انتخاب میگردند تشکیل خواهد شد

ماده ۳ - هر موقع که بانک ملی فروش هر قسمت از جواهرات

را مناسب و مقتضی بداند قبلاً جواهرات مزبور تحت نظر کمیسیون مرکب از پنج نفر که سه نفر آن از طرف دولت و دو نفر از طرف مجلس شورای ملی انتخاب میگردند ارزیابی شده و ترتیب فروش آن داده شود. بهای حاصل از فروش منحصرأ به مصرف خرید شمش طلا خواهد رسید

رئیس - مذاکره در کلیات است (اظهار شد - مخالفی نیست) رأی میگیریم به ورود در شور مواد آقایانی که موافقت قیام فرمایند

(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده اول قرائت میشود

(بشرح ذیل خوانده شد)

ماده اول - مجلس شورای ملی بدولت اجازه میدهد آن قسمت از جواهرات سلطنتی را که طبق ماده ۲ این قانون بلا استفاده تشخیص داده شود ببانک ملی انتقال داده و بانک آنرا جزء سرمایه خود منظور دارد

رئیس - ماده دوم

ماده دوم - تفکیک جواهرات از نقطه نظر اهمیت تاریخی توسط کمیسیون به عمل خواهد آمد. کمیسیون مزبور در تحت ریاست رئیس دولت و عضویت دو نفر از وزراء و دو نفر از نمایندگان که برای این منظور از طرف مجلس شورای ملی انتخاب میگردند تشکیل خواهد شد

رئیس - آقای طهرانچی

طهرانچی - اینکه نوشته شده است جواهراتی که از نقطه نظر اهمیت تاریخی در اینجا بهتر این است که یک لفظ و غیره هم این جا باشد چون ممکن است که از نظر اهمیت دیگری لزوم داشته باشد که بماند و اینکه اهمیت تاریخی

منحصراً نوشته شده است بنظر بنده اگر لفظ و غیره باشد برای آن کمیسیونی که انتخاب میشود بهتر خواهد بود و دستشان هم باز تر است معذک اگر ضرورت ندارد بنده اصراری ندارم

وزیر مالیه - این جواهرات سلطنتی اکثراً اهمیت تاریخی دارند و بنا بر این هر کدام را که در نظر بگیرند نگاه بدارند اهمیت تاریخی را هم در بردارند و باین جهت اگر یک جواهری هم اهمیت غیر تاریخی داشته باشد بخواهیم نگاه داریم مانعی نخواهیم داشت بالاخره همه جواهرات سلطنتی است.

رئیس - ماده سوم قرائت میشود

(بشرح ذیل قرائت شد)

ماده سوم - هر موقع که بانک ملی فروش هر قسمت از جواهرات را مناسب و مقتضی بداند باید قبلاً جواهرات مزبور تحت نظر کمیسیونی مرکب از پنج نفر که سه نفر آن از طرف دولت و دو نفر از طرف مجلس شورای ملی انتخاب میگردند ارزیابی شده و ترتیب فروش آن داده شود. بهای

حاصل از فروش منحصرأ بمصرف خرید شمش طلا خواهد رسید. رئیس - رأی گرفته میشود بورود در شور دوم موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

[۴ - تصویب مرخصی آقای مسعودی]

رئیس - خبر کمیسیون عرایض و مرخصی قرائت میشود: (بشرح زیر قرائت شد)

آقای مسعودی نماینده طهران بواسطه عارضه کسالت و لزوم مسافرت با اروپا برای معالجه تقاضای سه ماه مرخصی از تاریخ اول مهرماه ۱۳۱۶ نموده و کمیسیون عرایض با تقاضای ایشان موافقت نموده اینک گزارش آن تقدیم میشود

رئیس - موافقت با مرخصی آقای مسعودی قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

[۵ - موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه]

رئیس - اگر تصویب میفرمائید جلسه را ختم کنیم (صحیح است) جلسه آتیه روز سه شنبه بیست و پنجم آبان دو ساعت بعد از ظهر دستور لوابیح موجوده (مجلس سه ساعت و نیم بعد از ظهر ختم شد) رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری

* اسامی رأی دهندگان - آقایان: دکتر ضیاء - عبسی - مشار - طباطبائی - موقر - رضوی - اعتبار - مهدوی - هدایت - مقدم - منصف هدایت الله پالیزی - دکتر امری - محمد تقی شیرازی - ابراهیم سمیعی - آزادی - دولت شاه - اسکندری - معینی - غلامحسین ملک - نواب یزدی سلطانی - ساگینیان - اردبیلی - دکتر لقمان - جلایی - یناهی - نوبخت - اورنگ - زوار - رفیعی - روحی - کاشف - مجدضیائی - فاطمی ایزدی - نمازی - فرشی - ذوالقدر - معدل - فراقی - جواد شجاع - متضدی - دکتر نیرومند - تربیت - مؤید احمدی - امین - دکتر طاهری خواجه نوری - دکتر جوان - لیقوانی - مکرم افشار - نقابت - قنوجی - دکتر سمیعی - عطاء الله پالیزی - ابراهیمی ریگی - جوادنختر طباطبائی محیط لاریجانی - تقه الاسلامی - مولوی - نائینی - فراگرلو - ارگانی - حریری - افشار - اعتصامزاده - عبدالله ناهید - گودرزی - مؤید قوامی - رهبری - تاج بخش - جهانشاهی - هراز - جعفر افشار - محسن صدر - دبستانی - دهستانی - دکتر ملکزاده - اوجدی - دکتر رفیعی - حیدری - یارسا - محمد تقی اسفندیاری - فرج الله آصف - مسعودی خراسانی - ملک زاده آملی - ملایری - شهابنگ - طالش سمیعی بوداغانیان - کاظم جلیلی - صفاری - لاریجانی - مشردوانی - وکیلی - صفوی - میرزائی - مژدهی - توانا - محمود عزیزی - موسی سرآت حریری طلوع - مؤید ثابتی - دادور.

قانون

اجازه فروش خالصجات اطراف طهران

ماده ۱ - از تاریخ اجرای این قانون تا ده سال دولت مجاز است کلیه خالصجات اطراف طهران را با استثنای رقباتیکه نگاهداری آنها را از لحاظ مزارع نمونه لازم بداند مطابق مقررات این قانون بفروش برساند .

ماده ۲ - فروش خالصجات بطریق مزایده بعمل خواهد آمد باین ترتیب که کمیسیونی مرکب از سه نفر بانتخاب وزارت مالیه تشکیل خواهد شد کمیسیون مزبور پس از کسب نظر از سه نفر خبره حد اقل بهای هر ملک را که از ده مقابل منافع خالص حد وسط سه محصول قبل از سال انتشار آکھی فروش کمتر نخواهد بود معین و نشر آکھی میدهد .

ماده ۳ - هر خالصه که پنجاه هزار ریال یا کمتر بها داشته باشد فقط در مقابل وجه نقد فروخته خواهد شد سایر خالصجات را میتوان باقساطی که مدت پرداخت آن از پنجسال تجاوز نکند فروخت مشروط بر اینکه ربع بها و اگر ربع بها پنجاه هزار ریال یا کمتر باشد لا اقل پنجاه هزار ریال نقداً تأدیه گردد .
سایر شرایط فروش بموجب نظامنامه های وزارت مالیه معین میشود .

ماده ۴ - نسبت بوجوه حاصله از فروش این خالصجات طبق ماده (۶) قانون مصوب دیماه ۱۳۱۲ عمل خواهد شد .

ماده ۵ - وزارت مالیه مجاز خواهد بود خالصجات واقع در خوزستان ایذه و دشتستان و قسمتی از بنادر جنوب و قطعات دیگر را که برای اسکان زارعین لازم باشد مطابق نظامنامه هیئت وزراء باقساط یا بلاعوض بآنها واگذار نماید .
این قانون که مشتمل بر پنج ماده است در جلسه بیستم آبان یکهزار و سیصد و شانزده بتصویب مجلس شورای ملی رسید
رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری